

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представка број 5353/11
Радољуб МАРИНКОВИЋ
против Србије

Европски суд за људска права (Друго одељење), на заседању већа 29. јануара 2013. године у саставу:

Guido Raimondi, *председник*,
Danutė Jočienė,
Peer Lorenzen,
Dragoljub Popović,
Işıl Karakaş,
Nebojša Vučinić,
Paulo Pinto de Albuquerque, *судије*

и Stanley Naismith, *секретар Одељења*,

У вези са горе наведеном представком поднетом 30. децембра 2010. године,

У вези са запажањима које је поднела Тужена држава и запажањима која је у одговору поднео подносилац представке,

После већања, доноси следећу одлуку:

ЧИЊЕНИЦЕ

1. Подносилац представке, господин Радољуб Маринковић је српски држављанин рођен 1955. године, са пребивалиштем у Ужицу. Његова представка поднета је 30. децембра 2010. године. Пред Судом га је заступала госпођа Р. Гарибовић, адвокат из Новог Пазара.
2. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада“) заступао је њен заступник господин С. Царић.

А. Околности предмета

3. Чињенице предмета, како су их странке изнеле, могу се сажети на следећи начин.
4. Подносилац представке је био запослен у предузећу „Ракета – Путнички саобраћај АД“, из Ужица (у даљем тексту: „Дужник“).
5. Подносилац представке је отпуштен с посла 15. јуна 2008. године.
6. Неутврђеног датума подносилац представке је покренуо три засебна парнична поступка против дужника, тражећи исплату заосталих плата и разних доприноса за социјално осигурање.

1. Први круг поступака

7. Општински суд у Ужицу је 2. марта 2007. године пресудио у корист подносиоца представке и наложио дужнику да му исплати:
- (а) заостале плате у износу од 8.232 динара (РСД) за јун 2006. године, 9.408 динара за јул 2006. године и 8.232 динара за август 2006. године плус законску камату;
 - (б) 900 динара за судске трошкове, и
 - (в) доприносе за пензијско и здравствено осигурање и осигурање за незапосленост за период од јуна до децембра 2006. године.
8. Пресуда је постала правоснажна 22. децембра 2007. године.
9. Подносилац представке је 2. октобра 2007. године поднео предлог за извршење горе наведене пресуде пред Општинским судом у Пожеги.
10. Суд је усвојио предлог подносиоца представке 16. априла 2008. године и донео решење о извршењу.

2. Други круг поступака

11. Општински суд у Ужицу је 26. јула 2007. године пресудио у корист подносиоца представке и наложио дужнику да му исплати:
- (а) заостале плате у износу од 8.800 динара (РСД) за фебруар 2007. године, 9.680 динара за март 2007. године, 9.240 динара за април 2007. године и 10.120 динара за мај 2007. године, плус законску камату;
 - (б) накнаду за исхрану на раду у износу од 4.385 динара за децембар 2006. године, 4.385 динара за фебруар 2007. године, 4.385 динара за март 2007. године и 4.385 динара за април 2007. године, плус законску камату;
 - (в) регрес за годишњи одмор у износу од 25.000 динара за 2006. годину, плус законску камату од 1. јануара 2007. године;
 - (г) 1.950 динара за судске трошкове; и
 - (д) доприносе за пензијско и здравствено осигурање и осигурање за незапосленост за период од фебруара до маја 2007. године.
12. Пресуда је постала правоснажна 11. септембра 2007. године.
13. Подносилац представке је 2. октобра 2007. године поднео предлог за извршење горе наведене пресуде пред Општинским судом у Пожеги.
14. Суд је усвојио предлог подносиоца представке 7. фебруара 2008. године и донео решење о извршењу.

3. Трећи круг поступака

15. Општински суд у Ужицу је 24. августа 2007. године пресудио у корист подносиоца представке и наложио дужнику да му исплати:
- (а) заостале плате у износу од 10.648 динара за фебруар 2007. године, 10.648 динара за март 2007. године, 10.648 динара за април 2007. године и 10.648 динара за мај 2007. године, плус законску камату;

(б) накнаду за исхрану на раду у износу од 4.620 динара за септембар 2006. године, 4.620 динара за децембар 2006. године, 4.620 динара за јануар 2007. године, 4.620 динара за фебруар 2007. године, 4.620 за март 2007. године, 4.620 динара за април 2007. године и 4.620 динара за мај 2007. године, плус законску камату;

(в) регрес за годишњи одмор у износу од 35.135 динара за 2007. годину, плус законску камату од 24. јуна 2007. године;

(г) 6.748 динара за судске трошкове; и

(д) доприносе за пензијско и здравствено осигурање и осигурање за незапосленост за период од октобра 2006. године до јуна 2007. године.

16. Пресуда је постала правоснажна 20. септембра 2007. године.

17. Подносилац представке је у јануару 2009. године поднео предлог за извршење горе наведене пресуде пред Општинским судом у Пожеги.

18. Суд је усвојио предлог подносиоца представке 12. маја 2009. године и донео решење о извршењу.

4. *Стечајни поступак*

19. Трговински суд у Ужицу је 12. јула 2010. године започео стечајни поступак у односу на дужника, који је довео до прекида текућег поступка извршења пред Општинским судом у Пожеги.

20. Подносилац представке је у јулу 2010. године пријавио потраживање за износе наведене у горе наведеним пресудама.

21. Неутврђеног датума он је признат за разлучног повериоца.

22. Један део имовине дужника је продат 17. априла 2012. године. Продаја преостале имовине је оглашена у новинама, а поступак јавног отварања понуда планиран је за 29. јун 2012. године.

5. *Положај дужника*

23. Дужник је приватизован 30. децембра 2002. године.

24. Уговор о продаји дужника поништен је 17. јула 2007. године зато што његов купац није испунио уговорне обавезе.

25. Почев од фебруара 2008. године дужник је и даље био у претежном друштвеном/државном власништву.

Б. Релевантно домаће право и пракса

1. *Устав Републике Србије из 2006. године (објављен у „Службеном гласнику Републике Србије („Сл. гласник РС“, број 98/06)*

26. Члан 18. став 3. Устава прописује, између осталог, да се људска права зајемчена

ратификованим међународним уговорима „остварују непосредно“, и, даље, да се одредбе о људским правима тумаче у складу са „праксом међународних институтција које надгледају њихову примену“.

27. Члан 170. прописује да се „уставна жалба може изјавити против појединачних аката или радњи државних органа или организација којима су поверена јавна овлашћења, а којима се повређују или ускраћују људска или мањинска права и слободе зајемчене Уставом, ако су исцрпљена или нису предвиђена друга правна средства за њихову заштиту.“

2. *Закон о Уставном суду (објављен у „Службеном гласнику РС“, број 109/07)*

28. Релевантне одредбе овог Закона гласе како следи:

Члан 7. став 1.

„Одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће.“

Члан 82. ст. 1 и 2

„Уставна жалба може се изјавити против појединачног акта или радње државног органа или организације којој је поверено јавно овлашћење, а којима се повређују или ускраћују људска или мањинска права и слободе зајемчене Уставом, ако су исцрпљена или нису предвиђена друга правна средства или је законом искључено право на њихову судску заштиту.“

Уставна жалба може се изјавити и ако нису исцрпљена правна средства, у случају када је подносиоцу жалбе повређено право на суђење у разумном року.“

Члан 83. став 1.

„Уставну жалбу може изјавити свало лице које сматра да му је појединачним актом или радњом државног органа или организације којој је поверено јавно овлашћење повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом.“

Члан 84. Став 1.

„Уставна жалба се може изјавити у року од тридесет дана од дана достављања појединачног акта, односно од дана предузимања радње ... [у питању] ...“

Члан 89. ст. 2 и 3.

„Кад Уставни суд утврди да је оспореним појединачним актом, односно радњом, повређено или ускраћено људско или мањинско право и слобода зајемчена Уставом, поништиће појединачни акт, односно забраниће даље вршење или наредити вршење одређене радње и одредити да се уклоне штетне последице у одређеном року.“

Члан 90.

„... [Подносилац представке који је добио одлуку Уставног суда у своју корист] ... може да поднесе захтев за накнаду штете Комисији за накнаду штете, ради постизања споразума ... [о висини накнаде].

Ако захтев за накнаду штете не буде усвојен или по њему Комисија за накнаду штете не донесе одлуку у року од 30 дана од дана подношења захтева, подносилац уставне жалбе може код надлежног суда поднети тужбу за накнаду штете. Ако је постигнут споразум само у погледу дела захтева, подносилац уставне жалбе може код надлежног суда поднети тужбу за накнаду штете. Ако је постигнут споразум само за у погледу дела захтева, тужба се може поднети у погледу остатка захтева.

Актом министра надлежног за правосуђе одређује се састав Комисије из става 1. овог члана и ближе уређује њен рад.“

3. Измене и допуне Закона о Уставном суду (објављен у „Службеном гласнику РС“, број 99/11)

29. Чл. 33. и 34. овог закона прописују:

Члан 33.

„... Члан 89. ст. 2 и 3. мењају се тако да гласе како следи:

Када Уставни суд нађе да је ... појединачним актом или радњом повређено или ускраћено неко људско или мањинско право или слобода зајемчени Уставом, оне може изменити спорну одлуку, осим судских одлука, забранити наставак такве радње, или наложити спровођење других посебних мера или радњи са циљем елиминисања свих штетних последица утврђене повреде ... а може такође досудити и правично задовољење подносиоцу жалбе.

Одлуком којом се усваја уставна жалба, Уставни суд такође одлучује о захтеву подносиоца за накнаду материјалне и нематеријалне штете претрпљене приликом улагања тог захтева.“

Члан 34.

„... Члан 90. се брише“

4. Релевантне одредбе у вези са друштвеним предузећима

30. Ове одредбе изнете су у предмету *Р. Качапор и друге подносиоцеке представке против Србије* (бр. 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 и 3046/06, 15. јануар 2008. године, ст. 71 – 76).

5. Закон о приватизацији (објављен у „Сл. гласнику РС“, бр. 38/01, 18/03, 45/05, 123/07, 30/10 и 93/12)

31. Релевантне одредбе овог Закона изнете су у предмету *Милуновић и Чекрлић против Србије* ((одлука), бр. 3716/09 и 38051/09, ст. 35 – 39, 17. мај 2011. године). Осим тога, измене овог Закона објављене су у „Службеном гласнику РС“ 17. децембра 2012. године, према којима је крајњи рок за обуставу извршења у вези са предузећима у процесу реструктурирања продужен најкасније до 30. јуна 2014. године.

6. *Став Уставног суда од 19. априла 2012. године*

32. У свом ставу Уставни суд је утврдио да не постоји основ за досуђивање накнаде на име материјалне штете подносиоцу жалбе због повреде његовог „права на суђење у разумном року“ или његовог „имовинског права“ у извршном поступку ради наплате накнаде која је утврђена правоснажном пресудом суда донетом против дужника – друштвеног предузећа у поступку реструктурирања – пошто је рок за завршетак поступка реструктурирања истекао и због тога ће поступак извршења против таквог дужника бити покренут или настављен.

7. *Одлука Уставног суда од 19. априла 2012. године (Уж 775/2009)*

33. Тужилац у овом предмету 21. маја 2009. године поднео је жалбу Уставном суду, тражећи накнаду за неизвршење правоснажне пресуде донете против друштвеног предузећа. Трговински суд у Крагујевцу је 5. марта 2010. године покренуо стечајни поступак против предметног предузећа. Стечајни поступак против предметног предузећа је и даље у току.

34. Тужилац је посебно тврдио да је држава одговорна за пропуст да у потпуности изврши пресуду у његову корист, и затражио је да јој се наложи да му исплати одређене износе досуђене предметном пресудом, плус судске трошкове. Тужилац није тражио накнаду нематеријалне штете.

35. Уставни суд је 19. априла 2012. године утврдио да је тужилац заиста претрпео повреду „права на суђење у разумном року“, као и повреду „права на мирно уживање имовине“, и наложио држави да тужиоцу исплати из сопствених средстава износе орпедељене домаћом пресудом, умањене за 13,12%, колико је тужилац добио у стечајном поступку.

36. Тиме је Уставни суд уочио мишљење Суда у извесном броју предмета који укључују одговорност српских органа за неизвршење пресуда донетих против предузећа претежно у друштвеној својини (види, међу многим другим, *Милуновић и Чекрлић против Србије*, цитирану о горњем тексту).

37. Одлука Уставног суда објављена је у „Службеном гласнику“ 22. јуна 2012. године („Сл. гласник РС“, број 61/2012).

8. *Одлука Уставног суда од 13. јуна 2012. године (Уж 1392/2012)*

38. Тужилац у овом предмету је 25. фебруара 2010. године поднео жалбу Уставном суду, тражећи накнаду за неизвршење правоснажне домаће пресуде донете против друштвеног предузећа. Он је посебно тврдио да је држава одговорна за пропуст да изврши правоснажну пресуду против друштвеног предузећа у питању, и затражио, између осталог, да јој се наложи да му исплати одређене износе досуђене предметном пресудом.

39. Уставни суд је 13. јуна 2012. године утврдио да је стечајни поступак против дужника тужиоца завршен за један дан, а да је 23. августа 2011. године то предузеће избрисано из Регистра предузећа. Уставни суд је даље утврдио да је тужилац заиста претрпео повреду „права на суђење у разумном року“, и досудио му на име нематеријалне штете износ од 500 евра (ЕУР), који ће бити претворен у српске динаре по стопи важећој на дан исплате. Уставни суд је на крају наложио држави да тужиоцу исплати из сопствених средстава износе одређене правоснажном домаћом пресудом.

9. *Одлука Уставног суда од 19. априла 2012. године (Уж 1385/2010)*

40. Тужиоци у овом предмету су 1. марта 2010. године поднели жалбу Уставном суду, тражећи накнаду за неизвршење правоснажне домаће пресуде донете против друштвеног предузећа у поступку реструктурирања. Они су посебно тврдили да је држава одговорна за пропуст да изврши предметну правоснажну пресуду, и затражили, између осталог, да јој се наложи да им исплати накнаду и нематеријалне и материјалне штете.

41. Уставни суд је 19. априла 2012. године утврдио да су тужиоци заиста претрпели повреду својих имовинских права, као и повреду „права на суђење у разумном року“, и наложио надлежном суду да изврши правоснажну пресуду што је пре могуће. Уставни суд је такође наложио држави да сваком тужиоцу исплати износ од по 300 евра на име нематеријалне штете, који ће бити претворени у српске динаре по стопи важећој на дан исплате.

42. У вези са захтевом тужилаца за накнаду материјалне штете, Уставни суд је сматрао да су они имали могућност да добију исплату у извршном поступку против дужника, и нашао да не постоји разлог да им се досуди тражена накнада штете, наиме да им држава исплати из сопствених средстава износе одређене домаћом предметном пресудом.

10. *Друге одлуке Уставног суда донете у контексту друштвених предузећа у поступку реструктурирања*

43. Након горе наведене одлуке и става од 19. априла 2012. године (види ст. 32. и 42. у горњем тексту), Уставни суд је, у стварима у вези са неизвршењем правоснажних домаћих пресуда донетих против друштвених предузећа у поступку реструктурирања донео четири даље посебне одлуке са истом важношћу дана 10. маја 2012. године (Уж 2544/2009), дана 30. маја 2012. године (Уж 2701/2010), дана 13. јуна 2012. године (3531/2010) и 28. јуна 2012. године (Уж 1382/2010).
44. У свим тим одлукама, Уставни суд је одбацио захтеве тужилаца за накнаду материјалне штете, на име исплате од стране државе из њених сопствених средстава, опредељених износа досуђених предметним домаћим пресудама.

ПРИТУЖБЕ

45. Подносилац представке су се жалио према члану 6. став 1. Конвенције и члану 1. Протокола број 1 због тога што Тужена држава није извршила предметне правоснажне пресуде.
46. Подносилац представке се даље жалио према члану 13. Конвенције због непостојања делотоврног правног средства у вези са неизвршеним пресудама.

ПРАВО

А. Притужбе подносиоца представке према члану 6. став 1. Конвенције и члану 1. Протокола број 1

47. Као што је примећено у горњем тексту, подносилац представке се жалио према члану 6. став 1. Конвенције и члану 1. Протокола број 1 због неизвршења правоснажних пресуда донетих у његову корист.
48. Релевантне одредбе ових чланова гласе како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред судом...“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.
...“

1. Исцрпљење домаћих правних средстава

49. Влада је изнела да је Уставни суд ускладио своју праксу са праксом Суда (види став 51. у даљем тексту) и цитирала, с тим у вези, пресуду у предмету *Грзинчич против Словеније* (број 26867/02, ст. 102 – 106., 3. мај 2007. године). Она је остала при ставу да је подносилац представке пропустио да искористи уставну жалбу, и да би његову представку требало одбацити због неисцрпљења домаћих правних средстава.

50. Делотворност уставне жалбе у контексту друштвених предузећа разматрана је у предмету *Милуновић и Чекрлић против Србије* (цитиран у горњем тексту). У том предмету, Суд је утврдио следеће:

„61. ... Суд подсећа на своју устаљену судску праксу у смислу да се Тужена држава доследно сматра одговорном *ratione personae* за неизвршење пресуда донетих против предузећа са већинским друштвеним капиталом (види, на пример, *Р. Качапор и друге подносиоце представки против Србије*, цитирана у горњем тексту, и *Гришевић и други против Србије*, бр. 16909/06, 38989/06 и 39235/06, 21. јул 2009. године), што подразумева да српски органи могу, *a fortiori*, бити одговорни и у вези са оним предузећима где је касније дошло до промене акцијског капитала, што за последицу има претежан државни и друштвени капитал. Даље, у оквиру горе цитиране праксе Суда, кад год се утврде повреде Конвенције и/или Протокола број 1, подносиоцима представки се досуђује накнада материјалне и нематеријалне штете, при чему се од Тужене државе захтева да из сопствених средстава исплати износе досуђене правоснажним домаћим пресудама.

62. Према томе, произлази да би у предмету као што је предмет подносиоца представке, свеобухватна уставна накнада, поред утврђивања повреде где је то зајемчено, морала да обухвати накнаду и материјалне и нематеријалне штете.

63. Уставни суд је 16. јула 2009. године утврдио да је прва подносиатељка представке претрпела повреду уставних права и прогласио да она стога има право на накнаду нематеријалне штете... али није држави наложио да јој исплати, из сопствених средстава, накнаду материјалне штете, тј. наведене износе досуђене предметном правоснажном пресудом, како се захтева горе цитираном праксом Суда.

64. После тога прва подносиатељка представке није никада поднела захтев Комисији за накнаду штете у складу са чланом 90. Закона о Уставном суду (види став 33. у горњем тексту). Упркос томе, пошто је Уставни суд утврдио да она има право само на накнаду нематеријалне штете и пропустио да наложи исплату предметних износа, изабравши да само ургира код Општинског суд да изврши правоснажну пресуду што је пре могуће, мишљење је овог Суда да прва подносиатељка представке не би имала реалне шансе да добије накнаду материјалне штете пред Комисијом за накнаду штете или, заправо, у каснијем поступку пред парничним судовима. Влада свакако није понудила судску праксу која би доказивала супротно, а 21. јануара 2010. године и 3. јуна 2010. године, у два посебна предмета о истом питању, Уставни суд је поново потврдио свој приступ од 16. јула 2009. године, доносећи практично исте одлуке у свим релевантним аспектима ...

65. У таквим околностима, јасно је да без обзира на чињеницу да „уставну жалбу треба у начелу сматрати делотворним домаћим правним средством у оквиру значења члана 35. став 1. Конвенције у

вези са свим поднетим представкама [против Србије] почев од 7. августа 2008. године“ (види *Винчић и други подносиоци представки против Србије*, цитиран у горњем тексту, став 51.), овај конкретан пут накнаде се не може сматрати делотворним у вези са предметима који подразумевају притужбе као што су притужбе које су изнеле подносиоце представке.

66. ...[Суд може у будућим случајевима поново размотрити свој став у вези са предметним правним средством ако постоји јасан доказ да је Уставни суд касније ускладио свој приступ са релевантном праксом Суда...

52. Суд примећује да је, од доношења одлуке у предмету *Милуновић и Чекрлић против Србије*, пракса Уставног суда заиста еволуирала у покушају да се усклади са праксом Суда у контексту друштвених предузећа.

53. С тим у вези Суд примећује да је у одлуци Уставног суда број 775/2009 од 19. априла 2012. године, у предмету у вези са неизвршењем правоснажне пресуде донете против друштвеног предузећа у поступку стечаја (види ст. 33. до 37. у горњем тексту), Уставни суд, поред тога што је утврдио повреду права тужиоца, такође наложио држави да тужиоцу исплати, на име материјалне штете, износе досуђене правоснажном домаћом пресудом против тог друштвеног предузећа. Тужилац у овом предмету није тражио накнаду нематеријалне штете.

54. У предмету у вези са неизвршењем правоснажне пресуде донете против друштвеног предузећа које је у међувремену *престало да постоји* (види ст. 38. и 39. у горњем тексту), 13. јуна 2012. године Уставни суд је, осим што је утврдио повреду уставних права тужиоца, досудио тужиоцу износ од 500 евра на име накнаде за нематеријалну штету и наложио држави да тужиоцу исплати, на име материјалне штете, одређене износе досуђене предметном домаћом пресудом.

55. Уставни суд је, међутим, 19. априла 2012. године усвојио став да се накнада материјалне штете неће досуђивати у предметима у вези са неизвршењем правоснажних пресуда донетих против друштвених предузећа ако је дужник у питању у поступку реструктурирања (види став 32. у горњем тексту).

56. Суд даље примећује да је тог истог дана Уставни суд донео одлуку у ствари у вези са неизвршењем правоснажне пресуде донете против друштвеног предузећа у *поступку реструктурирања*, где је утврдио да су тужиоци заиста претрпели повреду уставних права и досудио им накнаду нематеријалне штете, али није наложио држави да им исплати, из сопствених средстава, одређене износе досуђене предметном правоснажном домаћом пресудом (види ставове 40. – 42. у горњем тексту). Уставни суд је поново потврдио овај приступ у још четири случаја, доносећи практично исте одлуке (види ставове 43. и 44. у горњем тексту).

57. Из горе наведене судске праксе, може се закључити да је, у стварима у вези са неизвршењем пресуда донетих против друштвених предузећа у *поступку стечаја*

и/или оних која су *престала да постоје*, осим што је утврдио повреду односних уставних права, Уставни суд био спреман да досуди накнаду нематеријалне штете као и материјалне штете, наиме, да је био спреман да држави наложи да из сопствених средстава исплати одређене износе досуђене у домаћим пресудама.

Супротно томе, у предметима где је дужничко предузеће и даље било у *поступку реструктурирања*, Уставни суд је, осим што је утврдио повреду односних уставних права, био спреман само да досуди накнаду нематеријалне штете. Другим речима, он није био спреман да наложи држави да исплати, из сопствених средстава, износе досуђене предметним правоснажним пресудама како се то захтева релевантном праксом Суда (види став 51. у горњем тексту).

58. Сходно томе, уставна жалба се још не може сматрати делотворном у случајевима који укључују одговорност Тужене државе за неизвршење пресуда против друштвених предузећа у *поступку реструктурирања*. Међутим, у будућим случајевима, Суд може, поново размотрити свој став ако постоји јасан доказ да је Уставни суд накнадно ускладио у потпуности свој приступ са релевантном праксом Суда. Дакле, Суд је у својој релевантној пракси доследно утврђивао да је Тужена држава одговорна *ratione personae* за неизвршење правоснажних пресуда донетих против друштвених/државних предузећа, без обзира на статус предметног предузећа (види, на пример, *Р. Качапор и друге подносиоце представке*, цитиран у горњем тексту; *Црнишанин и други против Србије*, број 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, 13. јануар 2009. године; и *Раишковић и Милуновић*, бр. 1789/07 и 28058/07, 31. мај 2011. године).

59. С друге стране, у вези са неизвршењем правоснажних пресуда донетих против друштвених предузећа у *поступку стечаја* и/или оних која су *престала да постоје*, Суд закључује да је Уставни суд ускладио свој приступ са релевантном праксом Суда. Према томе, у предметима ове врсте, уставну жалбу би, у принципу, требало сматрати делотворним домаћим правним средством у оквиру значења члана 35. став 1. Конвенције у вези са свим представкама поднетим од 22. јуна 2012. године надаље, као датума када је прва одлука Уставног суда у којој је Туженој држави наложено да исплати, из сопствених средстава, износе досуђене правоснажном домаћом пресудом донетом против друштвеног предузећа, објављена у „Службеном гласнику“ Тужене државе (види став 37. у горњем тексту; види, такође, *mutatis mutandis*, *Винчић и други подносиоци представки против Србије*, бр. 44698/06, 44700/06, 44722/06, 44725/06, 49388/06, 50034/06, 694/07, 757/07, 758/07, 3326/07, 3330/07, 5062/07, 8130/07, 9143/07, 9262/07, 9986/07, 11197/07, 11711/07, 11711/07, 13995/07, 14022/07, 20378/07, 20379/07, 20380/07, 20515/07, 23971/07, 50608/07, 50617/07, 4022/08, 4021/08, 29758/07 и 45249/07, став 57., 1. децембар 2009. године).

60. У предметном случају, међутим, пошто је подносилац представке поднео представку много пре тог датума, наиме 30. децембра 2010. године, и зато што се питање да ли су исцрпљена домаћа правна средства обично одређује позивањем на датум када је представка поднета, Суд налази да нема ниједног разлога да одступи од овог правила и сматра да подносилац представке заиста нема никакву обавезу да употреби овај посебан пут накнаде пре обраћања Суду (види *Баитан против Француске*, број 33592/96, став 47., ЕСЉП 2001-V, и *Винчић и други подносиоци представки*, цитиран у горњем тексту, став 51.).

61. Произлази да се примедба Владе у вези са неисцрпљењем делотворних домаћих правних средстава мора одбити.

2. Закључак

62. Суд штавише сматра да притужбе подносиоца представке нису очигледно неосноване у оквиру значења члана 35. став 3. Конвенције. Нису утврђени други основи да се оне прогласе недопуштеним. Према томе, оне се морају прогласити допуштеним.

Б. Притужбе подносилаца представки према члану 13. Конвенције

63. Подносилац представке се даље жалио према члану 13. Конвенције због непостојања делотворног домаћег правног средства у вези са неизвршеним пресудама.

64. Члан 13. гласи како следи:

„Свако коме су повређена права и слободе предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира на то да ли су повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.“

65. Суд констатује да је ова притужба повезана са горе разматраним, па се, на исти начин, мора прогласити допуштеном.

Из тих разлога, Суд једногласно

Одлучује да прекине заједничко разматрање допуштености и основаности представке, у складу са чланом 29. став 1. Конвенције;

Проглашава представку допуштеном, не судећи о основаности предмета унапред.

Stanley Nismith, *секретар*

Guido Raimondi, *председник*